Investigating the Viewpoint of Students and Professors of Alborz University of Medical Sciences about Teaching a Course by Several Lecturers in 2020

Abstract

Introduction One of the common teaching methods in dental schools is teaching a course by several professors, which has strengths and weaknesses. The purpose of this study was to evaluate the views of students and professors of Alborz Dental School regarding this teaching method in 2020.

Materials and Methods: This Analytical descriptive cross-sectional study was conducted among students and professors of Alborz Dental School. Using the sample size formula to estimate a ratio in the population and considering the value of P = 0.51, q = 0.49 and accuracy of 0.05, the sample size of 385 people was calculated and 398 students were included in the study. Data were collected through a questionnaire and analyzed through descriptive and inferential statistical indicators such as independent t-test in SPSS software version 25.

Results: The opinion of professors and students was that teaching by several professors from one or more specialized disciplines significantly makes the curriculum attractive and diversifies and improves the quality of education ($p < 0.05$). In contrast, this teaching method causes an unnecessary increase in volume. They knew the curriculum ($p < 0.05$). Unlike students, professors disagreed on some of the positive and negative consequences of teaching by several professors from one specialized field to several specialized fields.

Conclusion: Teaching by several professors, both from the students 'point of view and from the professors' point of view, significantly increases the diversity and attractiveness of the curriculum and in contrast increases the volume of the curriculum sessions.

Key words: Dentistry, Team teaching method, Students, Professor
Running Title: Investigating the Viewpoint of Students and Professors

1-Fatemeh Shekarchi
Assistant Professor , Pediatric Dentistry Department, Shahid Beheshti University of Medical Siences, Tehran, Iran

2-Fatemeh Lahouti Ashkevary
Dentist, Private Practice, Tehran, Iran

3-*Somayeh Khoramian Tousi
Assistant Professor, Pediatric Dentistry Department, Alborz University of Medical Siences,. Karaj, Iran

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

بررسی دیدگاه دانشجویان و اساتید دانشکده دندانپزشکی البرز در مورد تدریس واحد درسی توسط اساتید متعدد در سال ۱۳۹۹

چکیده

فاطمه شکارچی۱

فاطمه لاهوتی اشکوری۲

سمیه خرمیان طوسی۳*

۱-استادیار بخش دندانپزشکی کودکان،دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

۲-دندانپزشک، تهران، ایران

۳-استادیار بخش دندانپزشکی کودکان، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران

مقدمه: یکی از شیوه های مرسوم آموزشی در دانشکده های دندانپزشکی، تدریس واحد درسی توسط چند استاد است که نقاط قوت و ضعفی دارد. هدف این پژوهش ارزیابی دیدگاه دانشجویان و اساتید دانشکده دندانپزشکی البرز در خصوص این شیوه تدریس در سال ۱۳۹۹ بود.

مواد و روش ها: این پژوهش توصیفی تحلیلی به صورت مقطعی در میان دانشجویان و اساتید دانشکده دندانپزشکی البرز انجام شد. با استفاده از فرمول حجم نمونه برای برآورد یک نسبت در جمعیت و با در نظر گرفتن مقدار P=0.51 و q=0.49 و دقت ۰/۰۵ ، حجم نمونه ۳۸۵ نفر محاسبه شد که ۳۹۸ نفر از دانشجویان وارد مطالعه شدند. جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه انجام شد و از طریق شاخص هاي آمار توصیفی و استنباطي نظیر آزمون t مستقل در نرم افزار spss نسخه ۲۵ تجزیه وتحلیل شد.

یافته ها: نظر اساتید و دانشجویان این بود که تدریس توسط چند استاد، از یک یا چند رشته تخصصی، به طور معنی داری باعث جذابیت و تنوع مطالب درسی و ارتقاء کیفیت آموزش است ($p<0.05$) در مقابل آن ها این شیوه تدریس را عامل افزایش حجم بی مورد مطالب درسی می دانستند. ($p<0.05$) اساتید بر خلاف دانشجویان بر روی برخی از پیامدهای مثبت و منفی تدریس توسط چند استاد از یک رشته تخصصی نسبت به چند رشته تخصصی اختلاف نظر داشتند.

نتیجه‌گیری: تدریس توسط چند استاد، هم از نظر دانشجویان و هم از دیدگاه اساتید، به طور معنی داری باعث افزایش تنوع و جذابیت مطالب درسی و در مقابل عامل افزایش حجم مطالب درسی می شود.

کلمات کلیدی: دندانپزشکی، روش تدریس گروهی، دانشجویان، اساتید

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

مقدمه

آموزش يكي از اركان اساسي در توسعه و پيشرفت جوامع و از وظايف اصلي دانشگاه ها محسوب مي شود و هدف عمده آن، تدارك فرصت هاي مناسب جهت كسب دانش، مهارت و تربيت نيروي انساني متخصص و داراي توانايي هاي لازم به منظور انجام وظايف مربوطه در جامعه است(۱). در كشور ما، باتوجه به افزايش تعداد دانشكده های دندانپزشكی از پنج دانشكده قبل از انقلاب اسلامی به بيش از پنجاه مورد بعد از آن و افزايش همزمان تعداد دانشجويان دندانپزشكی، زمان آن فرا رسيده تا نظام آموزش دندانپزشكی مورد ارزيابی های همه جانبه ای قرار گيرد(۲). آموزش دندانپزشكی مجموعه ای از فعاليت های تئوری و عملی است كه توسط دانشكده های دندانپزشكی تحت نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكی، به صورت دوره شش ساله، شامل آموزش علوم پايه و علوم پيش بالينی و آموزش بالينی می باشد(۳).

طبق جديدترين كوريكولوم و تبصره های بعدی آن، دوره ی آموزش دندانپزشكی در ايران مشتمل بر ۲۱۹ واحد درسی دروس تخصصی و اختياری می باشد. مسئوليت اصلی هر درس، برعهده يک گروه آموزشی قرار می گيرد و تعيين مسئول دروس اختصاصی مشترک بين چند گروه آموزشی و يا دروسی كه چند گروه امكان تدريس آن را دارند، توسط شورای آموزشی دانشكده انجام می شود. در اين موارد، شورای آموزشی بايد بر اساس شرايط و امكانات دانشكده، تعداد هيئت علمی و توانايی های گروه های آموزشی، در مورد مسئول درس و تقسيم سرفصل دروس تصميم گيری نمايد(٤). متداول ترين روش جهت ارائه درس به دانشجويان علوم پزشكی، روش آموزش جمعی به صورت برگزاری كلاس های استاد محور می باشد. تدريس يک درس در يک كلاس درسی ميتواند توسط يک استاد انجام شود يا اينكه دو يا تعداد بيشتری از استادان در طراحی، اجرا و ارزيابی آموزشی واحد درسی مشاركت داشته باشند كه اين شيوه را تدريس گروهی می نامند. تحت چنين شرايطی، مسئوليت طراحی درس، ارائه ی درس و ارزيابی فراگيران نيز بر عهده چند نفر خواهد بود(٥،٦).

مطالعات انجام شده در مورد كارايی شيوه تدريس گروهی، محدود و نتايج آن ها تا حدی گيج كننده می باشد. در برخی مطالعات دانشجويان پاسخ مثبتی به اين شيوه تدريس نشان نداده اند و حتی بر كارايی آن ها اثر منفی داشته است(۷).مطالعه ديگری گزارش كرده كه اين شيوه تدريس در افزايش كارايی دانشجويان تأثير معنی داری نداشته است(۸). برخی محققين بيان نموده اند، دانشجويانی كه به روش تدريس گروهی آموزش ديده اند در مقايسه با گروهی كه توسط يک استاد آموزش ديده اند، عملكرد بهتری را نشان داده اند(۹،۱۰). در سال ۲۰۱۷ شهرياری و همكاران در مطالعه خود بيان كردند كه روش تدريس گروهی می تواند جايگزين مناسبی برای روش های سنتی باشد و با اجرای صحيح اين روش آموزشی تعامل بين اساتيد و دانشجويان بهبود می يابد(٦).

در سال ۲۰۱۸ تيرگر و همكاران پيشنهاد دادند تا حدامكان از بكارگيري چندين مدرس براي يك واحد درسي خودداري شده و در موارد غير قابل اجتناب، تعداد مدرسان به حداقل ممكن كاهش يابد(۱۱).

تدريس يک درس توسط چند استاد نقاط قوت و ضعفی دارد كه در پژوهش های آموزش پزشكی كمتر به آن پرداخته شده است. مطالعات متعددي نشان داده اند كه ارزشيابي هاي مستمر و مداخلات لازم براساس نتايج اين ارزشيابي ها، تاثير

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

غیرقابل انکاري در بهبود روند کیفیت آموزش در دانشگاه ها داشته است(۱۲،۱۳). ارزیابی این شیوه تدریس بر اساس دیدگاه اساتید و دانشجویان، منجر به فراهم شدن زمینه ای جهت اصلاح آن و افزایش کیفیت آموزش دانشجویان دندانپزشکی خواهد شد. با توجه به مطالعات محدود انجام شده در مورد کارایی تدریس واحد درسی توسط اساتید متعدد، هدف از انجام این پژوهش، ارزیابی دیدگاه دانشجویان و اساتید دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز در خصوص تدریس یک درس توسط اساتید متعدد در سال ۱۳۹۹ بود.

مواد و روش ها

در این مطالعه توصیفی تحلیلی که به صورت مقطعی انجام شد، جامعه مورد پژوهش، دانشجویان و اساتید دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز در سال ۱۳۹۹ بودند. بر اساس نتایج حاصل از مطالعه تیرگر و همکاران(۱۰،۱۱) ، حجم نمونه با استفاده از فرمول حجم نمونه برای برآورد یک نسبت در جمعیت و با در نظر گرفتن مقدار P=0.51 و q=0.49 و دقت ۰/۰۵، ۳۸۵ نفر محاسبه شد که ۳۹۸ نفر از دانشجویان وارد مطالعه شدند.

پس از کسب مجوز کد اخلاق از کمیته اخلاق به شناسهIR.ABZUMS.REC.1399.106 و اخذ رضایت نامه آگاهانه، پرسشنامه ها در اختیار دانشجویانی قرار گرفت که در سال ۱۳۹۹ حداقل یک ترم را پشت سر گذاشته اند و حداقل دو واحد درسی مجزا را به صورتی گذرانده بودند که یک واحد درسی توسط چند استاد از یک رشته تخصصی و یک واحد درسی توسط چند استاد از دو یا چند رشته تخصصی برایشان تدریس شده باشد و تمایل به شرکت در این پژوهش داشتند. هدف از انجام تحقیق و توضیحات لازم و تاکید بر اختیاری بودن شرکت در مطالعه و محفوظ ماندن کلیه اطلاعات مربوط به آنان، توضیح داده شد. در مرحله بعدی با روش نمونه گیری در دسترس از میان اعضای هیئت علمی این دانشکده، ۳۱ نفر از اساتیدی که سابقه تدریس واحد درسی رشته تخصصی خود و سابقه تدریس واحد درسی با همکاری اساتید سایر رشته های تخصصی داشتند و مایل به شرکت در این پژوهش بودند و پرسشنامه های مربوطه را دریافت کرده و تکمیل کردند.

ابزار پژوهش پرسشنامه هایی بود که در مطالعات تیرگر و همکاران(۱۰،۱۱) به کار رفته بود. دو پرسشنامه دانشجویان و اساتید به بررسی تدریس یک واحد درسی توسط چند استاد از یک رشته تخصصی و بررسی تدریس یک واحد درسی توسط چند استاد از دو یا چند رشته تخصصی پرداخته بود (پیوست۱ و۲).

این پرسشنامه مشتمل بر ۲۰ سوال و شامل چهار بخش بود: بخش اول شامل مشخصات دموگرافيك نمونه هاي پژوهش (جنس، ترم تحصيلي، سابقه گذراندن واحد درسی) بود و بخش دوم به سوالاتی راجع به نقاط قوت و ضعف گذراندن واحد درسی توسط اساتید متعدد)به صورت سه گزینه موافقم، نظری ندارم و مخالفم) اختصاص داشت و بخش سوم درخصوص رضایتمندی و تمایل به انتخاب واحد درسی با این شیوه در صورت برخورداری از حق انتخاب بود و درنهایت دو سوال باز به دیگر ویژگی های مثبت و منفی تعدد اساتید اختصاص یافت(پیوست۱). سوالات پرسشنامه اساتید نیز مشتمل بر ۱۴ سؤال بود که از این تعداد ۲ سؤال در خصوص اطلاعات فردی و ۱۲ سوال به نقاط قوت و ضعف ارائه ی واحد درسی توسط اساتید متعدد)به صورت سه گزینه موافقم، مخالفم، نظری ندارم (اختصاص داشت (پیوست۲).

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

بعد از تکمیل پرسشنامه ها، سوالات کدبندي شد و داده ها وارد نرم افزار SPSSنسخه ۲۵ شدند و مورد تجزیه، تحلیل و مقایسه قرار گرفتند. ابتدا با استفاده از آزمون هاي آمار توصیفی و با محاسبه مقادیر فراوانی، درصد و میانگین به بررسی وضعیت متغیرها و آمار توصیفی مشارکت کنندگان پرداخته شد. سپس از آزمون های-T مستقل برای مقایسه بین گروهی و آزمون-T زوجی برای مقایسه ی درون گروهی استفاده شد. تحلیل ها به کمک SPSS 25 انجام شد و خطای نوع اول آزمون a=0.05 در نظر گرفته شد.

یافته ها :

نمونه های مورد بررسی شامل ۳۹۸ پرسشنامه متعلق به دانشجویان و ۳۱ پرسشنامه متعلق به اساتید می باشد که در سال ۱۳۹۹ در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز تکمیل شدند. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و نتایج به شرح زیر گزارش گردید.

پردازش اطلاعات حاصل از دیدگاه ۳۹۸ دانشجوی دندانپزشکی شرکت کننده در پژوهش در رابطه با تدریس واحد درسی توسط اساتید متعدد از یک و چند رشته تخصصی نشان داد که، ٦٥,٨ درصد دختر و ٣٤,٢ درصد پسر از ترم های تحصیلی مختلف قبل و بعد از آزمون علوم پایه در پژوهش حضور داشتند که ارائه ی واحد درسی توسط اساتید متعدد را در ترم های گذشته یا ترم جاری یا هردو تجربه کرده بودند.

پرسش پیرامون نقاط مثبت و منفی تدریس واحد درسی توسط اساتید متعدد چه از یک رشته تخصصی و چه از چند رشته تخصصی، گویای آن بوده است که تدریس توسط چند استاد هم از نظر دانشجویان و هم از نظر اساتید به طور معنی داری باعث ارتقا کیفیت آموزش، افزایش تنوع و جذابیت مطالب درسی و ارائه بهتر دروس می شود.($p<0.005$) اما در مقابل دانشجویان، تدریس توسط چند استاد را، چه از یک رشته تخصصی و چه از چند رشته تخصصی، به طور معنی داری عامل افزایش حجم بی مورد مطالب درسی و ارائه مطالب تکراری دانسته اند($p<0.005$) ولی از دیدگاه اساتید فقط تدریس توسط چند استاد از چند رشته تخصصی به صورت معنی دار باعث افزایش حجم مطالب درسی و ارائه مطالب تکراری می شود. (جدول ۱ و ۲) و کاهش توالي منطقي بین مطالب درسي را بیشتر در کلاس هایی می بینند که توسط اساتید متعدد از چند رشته تخصصی برگزار می شود ($P<0.005$) (جدول۲).

رضایت دانشجویان از کلاس هایي که توسط اساتید متعدد از چند رشته تخصصی برگزار می شود، کمی بیشتر از رضایت دانشجویان از کلاس هایی است که توسط اساتید متعدد از یک رشته تخصصی برگزار می شود ولی این تفاوت معنی دار نبود(نمودار ۱). همچنین بررسی دیدگاه دانشجویان به تفکیک جنس در ارتباط با پیامدهای مثبت و منفی نشان داد که دانشجویان پسر دیدگاه مثبت تری نسبت به این شیوه تدریس دارند اما آزمون آماری t مستقل هیچ اختلاف معنی داری را نشان نداد . p= 0/912.

بحث

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

متداول ترین روش جهت ارائه درس به دانشجویان علوم پزشکی، روش آموزش جمعی به صورت برگزاری کلاس های استاد محور می باشد(٦). تدریس یک درس در یک کلاس درسی می تواند توسط یک استاد انجام شود یا اینکه دو یا تعداد بیشتری از اساتید در طراحی، اجرا و ارزیابی آموزشی واحد درسی مشارکت داشته باشند که این شیوه را تدریس گروهی می نامند(۷). در این مطالعه به بررسی تدریس واحد درسی توسط چند استاد در دانشکده دندانپزشکی البرز پرداخته شد.

یافته های حاصل از این مطالعه نشان داد تدریس توسط چند استاد، چه از یک رشته تخصصی و چه از چند رشته تخصصی، از نظر دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز به طور معنی داری باعث افزایش تنوع و جذابیت مطالب درسی می شود .($P<0.005$)همچنین، از بین سایر پیامدهای مثبت درنظرگرفته شده در پرسشنامه های دانشجویان، بهبود رعایت سرفصل مطالب درسی و ارتقاء کیفیت آموزش مواردی بودند که نظرات موافق بیشتری را به خود اختصاص دادند. در مطالعه ای که تیرگر و همکاران، دیدگاه دانشجویان علوم پزشکي در خصوص تدریس واحد درسی توسط اساتید متعدد را در دانشگاه علوم پزشکی بابل ارزیابی کرده بودند، دانشجویان به طور شاخص این شیوه تدریس را عامل تنوع و جذابیت مطالب درسی می دانستند(۱۱).

از میان دیگر پیامد های مثبت درنظر گرفته شده در پرسشنامه های دانشجویان در رابطه با این شیوه در هردو حالت تدریس توسط چند استاد از یک و چند رشته تخصصی، افزایش نظم در برگزاری کلاس ها، تسهیل دسترسی به استاد درس و افزایش روابط دوستانه بین استاد و دانشجو مواردی بودند که نظرات مخالف بیشتری را نسبت به نظرات موافق، از سوی دانشجویان به خود اختصاص دادند. هم چنین مانند مطالعه تیرگر و همکاران نظرات دانشجویان نشان داد که این شیوه ی تدریس عامل افزایش حجم بی مورد مطالب درسی می باشد(۱۱).

بررسی دیدگاه دانشجویان به تفکیک جنس در ارتباط با پیامدهای مثبت و منفی نشان داد که دانشجویان پسر دیدگاه مثبت تری نسبت به این شیوه تدریس دارند اما آزمون آماری t مستقل هیچ اختلاف معنی داری را نشان نداد. نتایج مطالعه ی پارسیان و همکاران که جهت تعیین رضایتمندی دانشجویان رشته های مختلف دانشگاه علوم پزشکی بابل از ارائه دروس توسط گروه استادان طراحی شده بود هم همین نتیجه را گرفته بود(۷).

یافته های حاصل از پرسشنامه های اساتید در این مطالعه نشان داد که تدریس توسط چند استاد از نظر خود اساتید به طور شاخص باعث افزایش تنوع و جذابیت مطالب درسی، ارتقاء کیفیت آموزش، بهبود رعایت سرفصل مطالب درسی و بهتر شدن ارائه درس می شود. در همه این موارد نظر اساتید نسبت به تدریس توسط چند استاد از یک رشته تخصصی نسبت به چند استاد از چند رشته تخصصی مثبت تر بود. در مطالعه ای مشابه هم که در دانشگاه علوم پزشکی بابل بین اساتید رشته های مختلف علوم پزشکی انجام شده بود، ٦٥,٩ درصد از اساتید، این شیوه تدریس را عامل تنوع بیشتر و افزایش جذابیت درس دانسته بودند(۱۰). اساتید به طور شاخص با افزایش روابط دوستانه، بین خودشان و دانشجویان در این شیوه تدریس در هردو حالت تدریس توسط چند استاد از یک و چند رشته تخصصی، مخالف بودند برخلاف مطالعه شهریاری و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی شیراز که تدریس توسط چند استاد را عامل تاثیرگذار در بهبود روابط بین دانشجویان و اساتید دانسته بودند(٦).

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

در این مطالعه، اکثر اساتید تدریس توسط چند استاد را چه از یک رشته تخصصی و چه از چند رشته تخصصی باعث کاسته شدن تسلط استاد در مدیریت کلاس و کاسته شدن از امکان ارزیابی دانشجو ندانسته اند. اساتید با افزایش ارائه مطالب تکراری هنگام تدریس توسط اساتید از چندرشته نسبت به یک رشته تخصصی موافق تر بودند و کاهش توالي منطقي بين مطالب درسي را بیشتر در کلاس هایی می دیدند که توسط اساتید متعدد از چند رشته تخصصی برگزار می شود. درمطالعه حاضر اساتید مانند دانشجویان تدریس واحد درسی توسط چند استاد را عامل افزایش حجم مطالب درسی دانسته اند مثل یافته های حاصل از مطالعه تیرگر و همکاران ولی اساتید معتقدند تدریس توسط چند استاد از چند رشته تخصصی بیشتر از یک رشته به افزایش حجم مطالب درسی می انجامد(۱۰،۱۱).

به نظر می رسد موفقیت و تاثیرگذاری این شیوه های تدریس منوط به شرایط و الزاماتی است که توسط شورای آموزشی تعیین می گردد. نتایج مطالعات در این زمینه نشان داد که مهمترین الزام یک تیم تدریس برگزاری جلسات مشورت و هماهنگی قبل از شروع ترم تحصیلی و در طی ترم درباره طرح درس، منابع و تکالیف مربوطه است (۶،۲۲،۲۳). از آن جایی که نتایج این مطالعه تاثیر پیامد های مثبت زیادی را برای این شیوه تدریس تایید کرده است، به نظر می رسد علاوه بر تصمیمات و هماهنگی های شورای آموزشی دانشکده، اساتید هم بایستی برنامه ریزی های دقیق همراه جلسات منظم برای برگزاری هرچه بهتر کلاس ها داشته باشند .

پیشنهاد می شود نحوه ارزیابی دانشجویان در طول ترم تحصیلی و انتهای آن، شیوه نمره دهی و تکالیف لازم درجلسات برنامه ریزی اساتید قبل از شروع ترم تحصیلی دقیقا مشخص گردد و توسط مسئول اصلی درس به عنوان ناظر اصلی امور در اختیار دانشجویان قرار گیرد. از محدودیت های این مطالعه، تعداد کم اعضای هیات علمی دانشکده دندانپزشکی البرز در زمان مطالعه بود که پیشنهاد می گردد این مطالعه در دانشکده های با اعضای هیات علمی بیشتر تکرار گردد.

نتیجه گیری:

نتایج مطالعه حاضر گویای آن بوده است که، تدریس توسط چند استاد هم از نظر دانشجویان و هم از دیدگاه اساتید به طور معنی داری باعث افزایش تنوع و جذابیت مطالب درسی می شود اما در مقابل، دانشجویان، تدریس توسط چند استاد را چه از یک رشته تخصصی و چه از چند رشته تخصصی، به طور شاخص عامل افزایش حجم بی مورد مطالب درسی دانسته اند.

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

منابع

1. Esmaeili M, Hozni S, Mosazadeh B, Zavareh A. Good teacher's characteristics and its influence on dental students academic motivation in guilan university of medical sciences. Res. in med. edu. 2017;9(3):18-0. [Persian]

2. Dabaghi-Tabriz F, Ghafari R, Hanaee J, Barzegar M, Bilan N, Dehqani A-H, et al. Comparison of General Dentistry Curriculum in Iran with Eight of the World's Top Dental Faculties. Maedica. 2019;14(2):104.

3. Ghaffari T, Hamedirad F, Ghadamyari E. The differences between dentistry education system in Iran and other countries. FUTURE MED EDUC J. 2018;8(4):46-51.

4. Ministry of Health, Treatment and Medical Training of I.R.I. aeinnamehomomi96. [cited 2018 January 21] Available from: http://gpde.behdasht.gov.ir/uploads/aeinnamehomomi96.pdf

5. Buchel TL, Edwards FD. Characteristics of effective clinical teachers. Fam Med. 2005;37(1):5-30.

6. Shahriari-Namadi M, Ghasemi T, Soltani A. Evaluation of Team Teaching Method Efficiency in Postgraduate Students and Professors of Shiraz Health School, 2017. JJHR. 2018;9(5).

7. Parsian H, Mir H, Jahanian I, Shabestani-Monfared A, Shirkhani-Kelagari Z, Halalkhor S. Evaluation of Student's Satisfaction with Team Teaching in Babol University of Medical Sciences, Iran, in 2011-2012. Str. in Dev. Med. Edu. 2015;12(1). [Persian]

8. Baker EM. Including teachers in inclusion: The forgotten component: University of Delaware; 2006.

9. Haghighi J, Kh AK. On the Efficacy of team teaching and station teaching in the enhancement of students' reading comprehension in an EAP situation. Procedia-Social and Behavioral Sciences. 2014;98(8):82-90.

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

10. Tirgar A, Kazemi F, Babazadeh S, Aghalari Z. Assessing the Viewpoint of the Professors about Teaching a Course by Several Lecturers in Babol University of Medical Sciences. Journal of Medical Education Development. 2019;12(33):8-15. [Persian]

11. Tirgar A, Kazemi F, Babazadeh S, Aghalari Z, Gholinia-Ahangar H. Assessing the Students Viewpoint about teaching a course by several lecturer in Babol University of Medical Sciences. Research in Medical Education. 2018;10(1). [Persian]

12. Gillespie M. Student–teacher connection: a place of possibility. Journal of Advanced Nursing. 2005;52(2):9-11

13. Hassanabadi M, Zare-Bidaki M, Rezaeian M. Medical Students' Perceptions of the Educational Environment in Rafsanjan University of Medical Sciences in 2016. Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences. 2017;16(5):65-78. [Persian]

14. Dastoorpoor M, Moradi M, Estebsari F, Zolala F. Mentors' and Postgraduate Students' Perception about Characteristics of Effective Education, Kerman University of Medical Sciences, Iran. Strides in Development of Medical Education. 2016;12(4):26-43. [Persian]

15. Shirani Bidabadi N, Nasr Isfahani A, Rouhollahi A, Khalili R. Effective Teaching Methods in Higher Education: Requirements and Barriers. J Adv Med Educ Prof. 2016;4(4):170-178.

16. Mohammadi B. Study the opinions of occupational health students about the characteristics of effective teaching. Biannual Medical Education, Babol Univ Med Sci; 4(2); Spring & Summer 2016; pp: 7-12. [Persian]

17. Swathi A, Rajkumar HR. An interventional approach "Jigsaw method" in combination with a lecture to improve the understanding of Clinical Microbiology for second MBBS students. J Educational Res & Med Teach. 2017;5(2):25-30.

18. Apsari Y. Snowball throwing in teaching grammar. Lingual. 2018;10(1):52-9.

19. Qutieshat AS, Abusamak MO, Maragha TN. Impact of Blended Learning on Dental Students' Performance and Satisfaction in Clinical Education. Journal of dental education. 2020 Feb;84(2):135-42.

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

20. Arja SB, Ponnusamy K, Kottathveetil P, Ahmed TF, Fatteh R, Arja SB. Effectiveness of Small Group Discussions for Teaching Specific Pharmacology Concepts. Medical Science Educator. 2020 Mar 4:1-6.

21. Mankar S, Buktar L, Motewar S, Pophali N, Kulkarni S. Comparison between Jigsaw and Snowball Method of Active Learning among First Year Medical Undergraduates: An Interventional Study. International Journal of Physiology. 2020 Apr 29;8(2):151-6.

22. Karimi F, Nili MR, Mirshah Jafari E, Sharafi A. Investigating the most important requirement of cooperative teaching from the professors and students standpoint in postgraduate education of the University of Isfahan. Faculty Educ Psychol Isfahan Univ. 2014;9(1):89–106. [Persian]

23. Steinert Y, Mann K, Anderson B, Barnett BM, Centeno A, Naismith L, Prideaux D, Spencer J, Tullo E, Viggiano T, Ward H. A systematic review of faculty development initiatives designed to enhance teaching effectiveness: A 10-year update: BEME Guide No. 40. Medical teacher. 2016 Aug 2;38(8):769-86.

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

(جدول۱) توزیع درصد فراواني ویژگي هاي مثبت تدریس توسط اساتید متعدد از یک و چند رشته تخصصی دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز

	پیامدهای تدریس		موافق		مخالف		ممتنع	
			دانشجویان	اساتید	دانشجویان	اساتید	دانشجویان	اساتید
پیامدهای مثبت	ارتقاء کیفیت آموزش	اساتید از یک رشته تخصصی	۵۵/۳	۸۷/۱	۲۸/۶	۰	۱۶/۱	۱۲/۹
		اساتید از چند رشته تخصصی	۵۸/۳	۷۷/۴	۲۴/۶	۶/۵	۱۷/۱	۱۶/۱
	افزایش روابط دوستانه بین استاد و دانشجو	اساتید از یک رشته تخصصی	۲۸/۶	۲۲/۶	۵۱/۳	۴۸/۴	۲۰/۱	۲۹
		اساتید از چند رشته تخصصی	۳۱/۷	۹/۷	۴۷/۲	۵۸/۱	۲۱/۱	۳۲/۳
	افزایش نظم در برگزاری کلاس ها	اساتید از یک رشته تخصصی	۲۶/۱	۳۵/۵	۵۸/۸	۳۸/۷	۱۵/۱	۲۵/۸
		اساتید از چند رشته تخصصی	۳۰/۲	۱۶/۱	۵۱/۸	۴۸/۴	۱۸/۱	۳۵/۵
	بهبود رعایت سرفصل مطالب درسی	اساتید از یک رشته تخصصی	۵۹/۸	۷۱	۲۹/۱	۱۹/۴	۱۱/۱	۹/۷
		اساتید از چند رشته	۵۶/۸	۵۱/۶	۳۴/۷	۲۹	۸/۵	۹/۴

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

		تخصصی					
	تسهیل دسترسی به استاد درس	اساتید از یک رشته تخصصی	۲۶/۶	۳۸/۷	۵۵/۸	۳۸/۷	۱۷/۶	۲۲/۶
		اساتید از چند رشته تخصصی	۳۵/۲	۲۲/۶	۵۱/۸	۵۱/۶	۱۳/۱	۲۵/۸
	افزایش تنوع و جذابیت درس	اساتید از یک رشته تخصصی	۷۵/۴	۱۰۰	۱۶/۶	۰	۸	۰
		اساتید از چند رشته تخصصی	۶۹/۸	۸۷/۱	۱۸/۶	۰	۱۱/۶	۱۲/۹

(جدول۲) توزیع درصد فراواني ویژگي هاي منفی تدریس توسط اساتید متعدد از یک و چند رشته تخصصی

	پیامدهای تدریس		موافق		مخالف		ممتنع	
			دانشجویان	اساتید	دانشجویان	اساتید	دانشجویان	**اساتید**
پیامدهای منفی	افزایش حجم مطالب درسی	اساتید از یک رشته تخصصی	۷۳/۴	۴۱/۹	۱۷/۱	۳۸/۷	**۹/۵**	۱۹/۴
		اساتید از چند رشته تخصصی	۶۶/۸	۶۱/۳	۱/۲۲	۲۵/۸	**۱۲/۱**	۱۲/۹
	افزایش ارائه ي مطالب	اساتید از یک رشته تخصصی	۵۹/۳	۳۵/۵	۲۸/۱	۵۴/۸	**۱۲/۶**	۹/۷

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

	تکراري	اساتید از چند رشته تخصصی	۵۶/۳	۵۴/۸	۲۶/۶	۳۵/۵	۱۷/۱	۹/۷
	کاسته شدن تسلط استاد در مدیریت کلاس	اساتید از یک رشته تخصصی	۳۱/۷	۱۲/۹	۴۹/۷	۸۰/۶	۱۷/۶	۶/۵
		اساتید از چند رشته تخصصی	۳۳/۲	۱۹/۴	۴۴/۲	۶۴/۵	۲۲/۶	۱۶/۱
	کاهش توالي منطقي بين مطالب درسي	اساتید از یک رشته تخصصی	۵۱/۳	۱۹/۴	۳۰/۷	۶۴/۵	۱۸/۱	۱۶/۱
		اساتید از چند رشته تخصصی	۴۶/۲	۴۱/۹	۳۵/۷	۲۹	۱۸/۱	۲۹
	کاسته شدن از امکان ارزیابی دانشجو	اساتید از یک رشته تخصصی	۳۸/۲	۱۶/۱	۴۵/۷	۷۴/۲	۱۶/۱	۹/۷
		اساتید از چند رشته تخصصی	۳۸/۲	۲۵/۸	۴۲/۷	۶۴/۵	۱۹/۱	۹/۷

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

پیوست۱ : پرسشنامه دانشجویان

جنس: خانم آقا ترم تحصیلی:

سابقه تدریس یا گذراندن واحد درسی با اساتید مشترك :

ترم های گذشته ترم جاری هم ترم های گذشته و هم ترم جاری

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به ارتقاء کیفیت آموزش می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به افزایش روابط دوستانه بین استاد و دانشجو می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به افزایش نظم در برگزاری کلاس ها می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به بهبود رعایت سرفصل مطالب درسی می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به تسهیل دسترسی به استاد درس می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به افزایش تنوع و جذابیت درس می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به افزایش حجم مطالب درسی می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به افزایش ارائه ی مطالب تکراری می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به کاسته شدن از تسلط استاد در مدیریت کلاس می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به کاهش توالی منطقی بین مطالب درسی می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به کاسته شدن از امکان ارزیابی دانشجو(پرسش یا آزمون)توسط استاد می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

از برگزاری کلاس درسی توسط چندین استاد احساس رضایت دارم.

موافقم نظری ندارم مخالفم

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

در صورت برخورداري از حق انتخاب، تمايل دارم واحد درسي با اساتيد مشترك تدريس شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

دیگر نقاط قوت تدریس یک درس توسط چندین استاد از نظر شما چیست؟

دیگر نقاط ضعف تدریس یک درس توسط چندین استاد از نظر شما چیست؟

از همکاری شما سپاسگزاریم.

پیوست۲ : پرسشنامه اساتید

جنس: خانم آقا مرتبه علمی:

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به ارتقاء کیفیت آموزش می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به افزایش روابط دوستانه بین استاد و دانشجو می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به افزایش نظم در برگزاری کلاس ها می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به بهبود رعایت سرفصل مطالب درسی می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به تسهیل دسترسی به استاد درس می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به افزایش تنوع و جذابیت درس می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس واحد درسی توسط چندین استاد منجر به بهترشدن ارائه درس می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به افزایش حجم مطالب درسی می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به افزایش ارائه ی مطالب تکراری می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به کاسته شدن از تسلط استاد در مدیریت کلاس می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به کاهش توالی منطقی بین مطالب درسی می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

- تدریس یک درس توسط چندین استاد منجر به کاسته شدن از امکان ارزیابی دانشجو(پرسش یا آزمون)توسط استاد می شود.

موافقم نظری ندارم مخالفم

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]

از همکاری شما سپاسگزاریم.

(نمودار ۱) توزیع نسبی میزان رضایت دانشجویان دانشکده دندانپزشکی البرز از برگزاری کلاس های درسی: الف) توسط اساتید از یک رشته تخصصی ب) توسط اساتید از چند رشته تخصصی

[Downloaded from jiapd.ir on 2026-11-16]